

Evalvacija učinkovitosti rehabilitacijskih programov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo

Kratkoročna učinkovitost edukacijskih in psihosocialnih
delavnic - Analiza anket udeležencev delavnic

Vodja projekta: dr. Darja Topolšek

Člani projektne skupine: dr. Tina Cvahte Ojsteršek, dr. Uroš

Kramar, dr. Mateja Forte, Pija Soršak

Projekt je financiran iz Javnega razpisa za izbiro raziskovalnih projektov ciljnega
raziskovalnega programa "CRP 2023"

Celje, 2025

Naslov: Evalvacija učinkovitosti rehabilitacijskih programov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo: Kratkoročna učinkovitost edukacijskih in psihosocialnih delavnic - Analiza anket udeležencev delavnic

Avtorji: Darja Topolšek, Tina Cvahte Ojsteršek, Pija Soršak

Izdajatelj: Laboratorij za trajnostno mobilnost in transport, Fakulteta za logistiko, Univerza v Mariboru

Kraj: Celje

Leto: 2025

Projekt »Evalvacija učinkovitosti rehabilitacijskih programov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo« je financiran iz Javnega razpisa za izbiro raziskovalnih projektov ciljnega raziskovalnega programa "CRP 2023". Sofinancerja sta Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije in Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa

Kazalo vsebine

1	UVOD.....	1
3	METODOLOGIJA RAZISKAVE	2
3.1	PRIPRAVA IN DISEMINACIJA ANKETE.....	2
3.2	ANALIZA PODATKOV.....	13
4	REZULTATI RAZISKAVE	15
4.1	ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV PRED IZVEDBO REHABILITACIJSKEGA PROGRAMA.....	15
4.2	ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV PO ZAKLJUČKU IZVEDBE REHABILITACIJSKEGA PROGRAMA.....	65
4.3	EVALVACIJA KRATKOROČNE UČINKOVITOSTI EDUKACIJSKEGA IN PSIHO SOCIALNEGA PROGRAMA	96
5	ZAKLJUČEK.....	121
	BIBLIOGRAFIJA.....	123
6	PRILOGE.....	124
6.1	ANKETNI VPRAŠALNIK NA ZAČETKU (PRED) PROGRAMA.....	124
6.2	ANKETNI VPRAŠALNIK NA KONCU (PO) PROGRAMA	137
6.3	VABILO ZA REŠEVANJE VPRAŠALNIKA PO KONCU EDUKACIJSKIH DELAVNIC	146
6.4	ODGOVORI NA VPRAŠANJE »KAJ PRIČAKUJETE OD VAŠE UDELEŽBE NA REHABILITACIJSKEM PROGRAMU?« - PRED	148
6.5	ODGOVORI NA OPISNA VPRAŠANJA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA PO DELAVNICI ZA UDELEŽENCE EDUKACIJSKIH DELAVNIC	162
6.6	ODGOVORI NA OPISNA VPRAŠANJA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA PO DELAVNICI ZA UDELEŽENCE PSIHO SOCIALNIH DELAVNIC	166

Kazalo slik

SLIKA 1: STAROST UDELEŽENCEV PROGRAMOV – PRED ($N_{EDU} = 289$; $N_{PSI} = 77$).....	16
SLIKA 2: SKUPNO ŠTEVILO LET IMETNIŠTVA VOZNIŠKEGA IZPITA ZA B KATEGORIJU – PRED ($N_{EDU} = 292$; $N_{PSI} = 77$)	17
SLIKA 3: POVPREČNO ŠTEVILO PREVOŽENIH KILOMETROV NA MESEC – PRED ($N_{EDU} = 270$; $N_{PSI} = 74$)	18
SLIKA 4: RAZLOGI ZA UDELEŽBO V PROGRAMU – PRED ($N_{EDU} = 291$; $N_{PSI} = 77$)	19
SLIKA 5: UDELEŽBA NA TEČAJIH IN DELAVNICAH O VARNI VOŽNJI TER REHABILITACIJSKIH PROGRAMIH ($N_{EDU} = 289$; $N_{PSI} = 77$)	21
SLIKA 6: SAMOEVALVACIJA VOZNIH NAVAD V ZADNJEM LETU UDELEŽENCEV EDUKACIJSKIH DELAVNIC (DBQ) – PRED ($N = 289$).....	24
SLIKA 7: SAMOEVALVACIJA VOZNIH NAVAD V ZADNJEM LETU UDELEŽENCEV PSIHOSOCIALNIH DELAVNIC (DBQ) – PRED ($N = 77$).....	26
SLIKA 8: SAMOPOROČANJE PROMETNIH VEDENJ V ZADNJEM TEDNU – UDELEŽENCI EDUKACIJSKIH DELAVNIC – PRED ($N = 268$)	29
SLIKA 9: SAMOPOROČANJE PROMETNIH VEDENJ V ZADNJEM TEDNU – UDELEŽENCI PSIHOSOCIALNIH DELAVNIC – PRED ($N = 69$).....	31
SLIKA 10: STALIŠČA UDELEŽENCEV EDUKACIJSKIH DELAVNIC DO VOŽNJE – PRED ($N=235$)	34
SLIKA 11: STALIŠČA UDELEŽENCEV PSIHOSOCIALNIH DELAVNIC DO VOŽNJE - PRED ($N=67$)	36
SLIKA 12: SAMOOCENA VOZNIŠKEGA STILA – UDELEŽENCI EDUKACIJSKIH DELAVNIC – PRED ($N = 277$).....	39
SLIKA 13: SAMOOCENA VOZNIŠKEGA STILA – UDELEŽENCI PSIHOSOCIALNIH DELAVNIC – PRED ($N = 72$)	40
SLIKA 14: RELEVANCA DEJAVNIKOV ZA VOŽNJO POD VPLIVOM ALKOHOLA IN/ALI DROG – UDELEŽENCI EDUKACIJSKIH DELAVNIC – PRED ($N = 272$).....	41
SLIKA 15: RELEVANCA DEJAVNIKOV ZA VOŽNJO POD VPLIVOM ALKOHOLA IN/ALI DROG – UDELEŽENCI PSIHOSOCIALNIH DELAVNIC – PRED ($N = 72$)	43
SLIKA 16: IZKUŠNJE UDELEŽENCEV DELAVNIC Z RABO ALKOHOLA IN PSIHOAKTIVNIH SNOVI ($N_{EDU} = 284$; $N_{PSI} = 74$).....	45
SLIKA 17: POGLEDI UDELEŽENCEV EDUKACIJSKIH DELAVNIC NA PRIHODNJO RABO ALKOHOLA IN NEDOVOLJENIH DROG - PRED ($N = 249$).....	47
SLIKA 18: POGLEDI UDELEŽENCEV PSIHOSOCIALNIH DELAVNIC NA PRIHODNJO RABO ALKOHOLA IN NEDOVOLJENIH DROG - PRED ($N = 64$)	49
SLIKA 19: POGOSTOST UŽIVANJA ALKOHOLNIH PIJAČ V ZADNJIH 12 MESECIH MED UDELEŽENCI EDUKACIJSKIH IN PSIHOSOCIALNIH DELAVNIC ($N_{EDU} = 288$; $N_{PSI} = 77$).....	51
SLIKA 20: POVPREČNA KOLIČINA ZAUŽITEGA ALKOHOLA OB PITJU V ZADNJIH 12 MESECIH ($N_{EDU} = 278$; $N_{PSI} = 75$).....	52
SLIKA 21: POGOSTOST ZAUŽITJA VEČJIH KOLIČIN ALKOHOLA (MOŠKI 6 MERIC ALI VEČ MERIC IN ŽENSKA 4 MERICE) OB ENI PRILOŽNOSTI V ZADNJIH 12 MESECIH ($N_{EDU} = 284$; $N_{PSI} = 76$)	53
SLIKA 22: NEZMOŽNOST PRENEHANJA PITJA ALKOHOLA PO PRVI PIJAČI ($N_{EDU} = 284$; $N_{PSI} = 76$).....	54
SLIKA 23: POGOSTOST NEIZPOLNJEVANJA OBVEZNOSTI ZARADI PITJA ALKOHOLA V PRETEKLEM LETU ($N_{EDU} = 282$; $N_{PSI} = 76$)	55

SLIKA 24: POGOSTOST UŽIVANJA ALKOHOLA ZJUTRAJ ZA OKREVANJE PO PREKOMERNEM PITJU ($N_{EDU} = 278$; $N_{PSI} = 75$).....	56
SLIKA 25: POGOSTOST OBČUTKOV KRIVDE ALI SLABE VESTI ZARADI PITJA ALKOHOLA V PRETEKLEM LETU ($N_{EDU} = 283$; $N_{PSI} = 76$).....	57
SLIKA 26: POGOSTOST IZGUBE SPOMINA ZARADI PREKOMERNEGA PITJA ALKOHOLA V PRETEKLEM LETU ($N_{EDU} = 285$; $N_{PSI} = 76$).....	58
SLIKA 27: POŠKODBE ZARADI PITJA ALKOHOLA PRI UDELEŽENCIH ALI DRUGIH OSEBAH ($N_{EDU} = 285$; $N_{PSI} = 76$).....	59
SLIKA 28: ZASKRBLJENOST BLIŽNJIH ALI STROKOVNJAKOV GLEDE PITJA ALKOHOLA PRI UDELEŽENCIH DELAVNIC ($N_{EDU} = 285$; $N_{PSI} = 75$).....	60
SLIKA 29: POGOSTOST UPORABE DROG MED UDELEŽENCI V PRETEKLEM LETU ($N_{EDU} = 284$; $N_{PSI} = 74$)	61
SLIKA 30: POGOSTOST NEPRAVILNE UPORABE ZDRAVIL NA RECEPT MED UDELEŽENCI V PRETEKLEM LETU ($N_{EDU} = 283$; $N_{PSI} = 76$)	62
SLIKA 31: STAROST UDELEŽENCEV PROGRAMA DODATNEGA USPOSABLJANJA ZA VARNO VOŽNJO - PO	66
SLIKA 32: POVPREČNE OCENE POSAMEZNIH VIDIKOV PROGRAMA EDUKACIJSKIH DELAVNIC ($N = 23$).....	67
SLIKA 33: POVPREČNE OCENE POSAMEZNIH VIDIKOV PROGRAMA PSIHO SOCIALNIH DELAVNIC ($N = 23$).....	69
SLIKA 34: SAMOPOROČANJE PROMETNIH VEDENJ V ZADNJEM TEDNU – UDELEŽENCI EDUKACIJSKIH DELAVNIC – PO ($N = 23$)	72
SLIKA 35: SAMOPOROČANJE PROMETNIH VEDENJ V ZADNJEM TEDNU – UDELEŽENCI PSIHO SOCIALNIH DELAVNIC – PO ($N = 67$)	74
SLIKA 36: STALIŠČA UDELEŽENCEV EDUKACIJSKIH DELAVNIC DO VOŽNJE - PO ($N=20$).....	77
SLIKA 37: STALIŠČA UDELEŽENCEV PSIHO SOCIALNIH DELAVNIC DO VOŽNJE - PO ($N=56$)	79
SLIKA 38: SAMOOCENA VOZNIŠKEGA STILA – UDELEŽENCI EDUKACIJSKIH DELAVNIC – PO ($N = 19$)	82
SLIKA 39: SAMOOCENA VOZNIŠKEGA STILA – UDELEŽENCI PSIHO SOCIALNIH DELAVNIC – PO ($N = 70$).....	82
SLIKA 40: POGLEDI UDELEŽENCEV EDUKACIJSKIH DELAVNIC NA PRIHODNJO RABO ALKOHOLA IN NEDOVOLJENIH DROG ($N = 16$)	84
SLIKA 41: POGLEDI UDELEŽENCEV PSIHO SOCIALNIH DELAVNIC NA PRIHODNJO RABO ALKOHOLA IN NEDOVOLJENIH DROG ($N = 58$).....	86

Kazalo tabel

TABELA 1: REZULTATI ANALIZE RAZLIK Z UPORABO WILCOXONOVEGA TESTA – EDUKACIJSKE DELAVNICE (RAZLIKE V ODGOVORIH PRED IN PO)	99
TABELA 2: REZULTATI ANALIZE RAZLIK Z UPORABO WILCOXONOVEGA TESTA – PSIHO SOCIALNE DELAVNICE (RAZLIKE V ODGOVORIH PRED IN PO)	109

1 UVOD

V okviru Sklopa DS2, ki se osredotoča na analizo stališč udeležencev in izvajalcev programov, smo v Aktivnosti 2.1 izvedli več raziskav z namenom pridobivanja vpogleda v mnenja, stališča ter vedenje udeležencev. Raziskava se osredotoča na oceno izvedbe programov kot ključnega kazalnika njihove kratkoročne učinkovitosti, in proučuje stališča udeležencev glede njihovih prometnih prekrškov.

Aktivnost je zastavljena kot večfazni proces, ki vključuje anketiranje udeležencev pred začetkom delavnice, ob zaključku in v določenem srednjeročnem obdobju. Glavni namen je celovita ocena kakovosti rehabilitacijskih intervencij, vključno z vidiki, kot so vsebina delavnic, metode izvajanja ter organizacijska podpora. Ankete omogočajo poglobljeno analizo mnenj udeležencev o izvedbi in vsebini programov ter njihovih vplivih na vedenje v prometu. Pričujoče poročilo se osredotoča na kratkoročno oceno učinkovitosti in analizira

Raziskava je usmerjena tudi v proučevanje ključnih vprašanj, kot so odnos udeležencev do pitja alkohola, uporabe drog ter prehitre vožnje, pri čemer so upoštevani različni tipi prekrškov. Posebna pozornost je namenjena zbiranju predlogov udeležencev o ukrepih za reševanje teh problematik (C8).

Poglobljena analiza rezultatov, pridobljenih z različnimi anketnimi instrumenti, bo omogočila združevanje ugotovitev in oblikovanje sklepov o učinkovitosti delavnic. Poseben poudarek bo namenjen statističnim metodam, za identifikacijo statistično značilnih razlik znotraj skupine, in sicer v odvisnosti od časa anketiranja (pred delavnico ali po zaključku delavnice).